

บทที่ 6

สรุป

การศึกษารูปร่างของมวนตัวห้ำเพลี้ยไฟ *M. moraguesi* ได้ดำเนินการในห้องปฏิบัติการของศูนย์วิจัยควบคุมศัตรูพืชโดยชีวินทรีย์แห่งชาติ ภาคเหนือตอนบน ที่อุณหภูมิจเฉลี่ย 23.66 ± 4.21 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย 72.69 ± 3.76 เปอร์เซ็นต์ โดยให้เพลี้ยไฟไทรคิควา *G. ficorum* เป็นอาหาร พบว่า ตัวเต็มวัยเพศเมียวางไข่เป็นฟองเดี่ยว ๆ บนเนื้อเยื่อชั้นนอกหรือฝังอยู่ในเนื้อเยื่อของพื้นผิวใบไทรทั้งด้านหน้า-ด้านหลัง ลำตัวอ่อนและก้านใบอ่อน สามารถวางไข่ได้เฉลี่ย 38.17 ± 17.53 ฟอง ช่วงระยะเวลาการวางไข่เฉลี่ย 23.13 ± 12.04 วัน ระยะไข่ใช้เวลาเฉลี่ย 5.60 ± 0.68 วัน ตัวอ่อนมี 5 วัย ระยะเวลาการเจริญเติบโตของตัวอ่อนวัยที่ 1 ถึง 5 ใช้เวลาเฉลี่ย 3.25 ± 0.44 , 2.35 ± 0.49 , 3.30 ± 0.47 , 3.40 ± 0.50 และ 5.80 ± 0.83 วัน ตามลำดับ ระยะเวลาการเจริญเติบโตของตัวอ่อนทั้งหมดใช้เวลาเฉลี่ย 18.20 ± 1.11 วัน ความยาวของ metafemur ในระยะตัวอ่อนแต่ละวัยมีค่าเฉลี่ยทางเรขาคณิตเท่ากับ 1.221 เท่า ซึ่งเป็นไปตาม Dyar's Law ส่วนระยะตัวเต็มวัย เพศผู้มีอายุเฉลี่ย 17.13 ± 7.30 วัน และเพศเมียมีอายุเฉลี่ย 31.58 ± 2.07 วัน

การสร้างตารางชีวิตของมวนตัวห้ำเพลี้ยไฟ *M. moraguesi* เมื่อเลี้ยงด้วยเพลี้ยไฟไทรคิควา *G. ficorum* และวิเคราะห์คุณลักษณะทางชีววิทยา พบว่า อัตราการขยายพันธุ์สุทธิ (R_0) มีค่าเท่ากับ 4.4982 อัตราการขยายพันธุ์ทางกรรมพันธุ์ (r_0) มีค่าเท่ากับ 0.0340 ค่าสัมประสิทธิ์ของการขยายพันธุ์ (λ) มีค่าเท่ากับ 1.0346 และชั่วอายุขัยของกลุ่ม (T_0) มีค่าเท่ากับ 44.1720 วัน มวนตัวห้ำเพลี้ยไฟมีอัตราการตายสูงในตัวอ่อนวัยที่ 1 และ 2 คือ 11.64 และ 8.38 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ส่วนในตัวอ่อนวัยที่ 4 และ 5 มีอัตราการตายต่ำ คือ 4.38 และ 3.62 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ

การศึกษากฎการกินเหยื่อของมวนตัวห้ำเพลี้ยไฟ *M. moraguesi* พบว่า ตัวอ่อนวัยที่ 1 และ 2 ชอบคุกกินไข่ และตัวอ่อนของเพลี้ยไฟไทรคิควา ส่วนตัวอ่อนวัยที่ 3, 4, 5 และตัวเต็มวัยสามารถคุกกินเพลี้ยไฟไทรคิควาได้ทุกระยะการเจริญเติบโต ตั้งแต่ไข่ ตัวอ่อน และตัวเต็มวัยของเพลี้ยไฟไทรคิควา

การศึกษากฎการกินเหยื่อของมวนตัวห้ำเพลี้ยไฟ *M. moraguesi* เมื่อให้เพลี้ยไฟไทรคิควา *G. ficorum* เป็นอาหาร พบว่า ในระยะตัวอ่อนวัยที่ 1 ถึง วัย 5 และตัวเต็มวัยทั้งเพศผู้และเพศเมียแต่ละตัวสามารถคุกกินเพลี้ยไฟไทรคิควาได้เฉลี่ย 5.20 ± 0.70 , 6.25 ± 1.77 , 5.60 ± 1.39 , 6.15 ± 1.23 , 10.70 ± 3.70 , 33.00 ± 21.33 และ 59.83 ± 35.90 ตัว ตามลำดับ

การศึกษาเทคนิคการเพาะเลี้ยงเพื่อเพิ่มปริมาณมวนตัวห้ำเพลี้ยไฟ *M. moraguesi* โดยให้เพลี้ยไฟไทรคิωμα *G. ficorum* เป็นอาหาร พบว่า วิธีการดังกล่าวสามารถเพาะเลี้ยงเพิ่มปริมาณมวนตัวห้ำชนิดนี้ได้ปริมาณมากเพียงพอที่จะนำไปปลดปล่อยในสภาพไร่ เพื่อใช้ในการควบคุมเพลี้ยไฟ

การสำรวจประชากรของมวนตัวห้ำเพลี้ยไฟ *M. moraguesi* บนต้นไทร *Ficus* sp. ที่บ้านแม่ใจ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างเดือนกันยายน พ.ศ. 2545 ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2546 พบว่า ประชากรของมวนตัวห้ำเพลี้ยไฟ และเพลี้ยไฟไทรคิωμα มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาตามฤดูกาล โดยมีปริมาณสูง และต่ำในช่วงเวลาเดียวกัน โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ของความสัมพันธ์ระหว่างประชากรเพลี้ยไฟไทรคิωμα กับมวนตัวห้ำเพลี้ยไฟ มีค่าเท่ากับ 0.517 จากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์รีเกรชัน (b) ของประชากรเพลี้ยไฟไทรคิωμα แสดงให้เห็นว่ามวนตัวห้ำเพลี้ยไฟ *M. moraguesi* เป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยควบคุมประชากรของเพลี้ยไฟไทรคิωμα *G. ficorum*

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved